

DUNÁNTÚLI HAZÁNK

Egyesüli, nemzeti, keresztény kisgazda- és földmives-párti politikai lap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pápa, Jokai Mór utca 15.
Telefonszáma: 14.
Előfizetési árak: egész évre 100 K, félévre 54 K,
negyedévre 27 K, egy óra 9 K. Egyes szám ára 120 K.

Felelős szerkesztő:
ZSILAVY SÁNDOR.

A keresztény kisgazda- és földmives-szövetség
hivatalos lapja.
Megjelenik minden pénteken és vasárnap.

„Hiszek egy Istenben.
Hiszek egy hazában.
Hiszek egy isteni örök Igazságban.
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.”

Szemle.

De nagy falu ez a Pest. . . de boldog egy nagy falu! — sóhajtott fel valamikor a vidékről ügyes-bajos dolgára felrándult szőrös-gubás, makrapipás, kifent bajszú atyafi . . . Szó ami szó, nagy, igen nagy, sőt — bizonyos szempontból — túlságosan nagy ennek a kicsi országnak.

Hanem akkor bámult volna ám el istenigazában a becsületes egyszerűség és őszinteség embere, ha látja, hogy micsoda élet folyik abban. Ha látná drága, cifra ruhában tobzódó tincot lejteti a kifestett arcú, a tékozló, a hívalkodó bünt és sápadt arccal, kopott ruhában, éhesen, a falhoz lapulva, szegyenkeze elosonni, vagy fületlen szobájában dideregni a szűkölködő becsületet. A veritékes munka tisztaszereményét, családok havi életmét, vagy egész életre szóló becsületét elűzni egy kiszámított mosolyon, háncha a mámor aranykáprázatu ködében banditalesbe állított alkalmosságok kártyalapján. A szerencsekisértés, a hirtelen meggazdagodni vágyás ördögének póruhárt, rongyolt idegzetű, lerongyolt tisztességű, börtönlégtől sápadtarcu lovagjait, akiket fizikailag, erkölcsileg egyaránt tönkrített az élelmes zsidó üzleti szellem.

Egyebekben megmondom őszintén: Pollák úrról, a vidám kis Pollákról szól az ének. Vajjon ki ne ismerné őt? A hírhedt „Hazám” és „Arpád”-kővéházak milliómossá lett tréfás kis Pollákját? Akinek helyiségeiben kicsiklandozta a ledérség az utolsó fillért is, a beiratási díjat immár ötödször elmulató golyajogász, vagy a keservés hetidért zsebében szorongató fiatal munkás zsebéből, akik azzal a fogadalommal tértek be (persze csak egy pillanatra) a könnyelmű szépektől körülült asztalok tönkelegetébe, hogy józanok maradnak. Reggel azután eldőltek tele fővel, üres erszénynyel: megmérgezett testtel, megmérgezett lélekkel. S míg a jámbor apák és anyák kétségbeesetten szemlélték gyermekük romlását, kérve-könyörögve tőle a javulást: addig trágár dalokra és tréfákra taníták azt ott fenn — kacagva, duzzadó zsebükre ütve a kis Pollákok.

Mert könnyörgöm, sok, nagyon sok kis Pollák van ám Budapesten: legfeljebb a nevük különböző, de azért egy kutya az mind, akár Berger, akár más . . . Hanem hát minden mulandó a földön. Meg lehet

unni még a fáciáncsényét is, ha sok van belőle. A kis Pollák is megunta a kávéházat, ezért más, jobb üzlet után nézett. Összeszerződött még két másik Pollákkal — a fene tudja, mi a nevük — és megalapították a Turul-Kaszinót, amely azonban csak nappal volt kaszinó, éjjel pedig kártyabarlang. Most azután a rendőrség rajtuk ütött és lefoglalta — a pinkát s megindította az eljárást. Isten uggye! nagy-szerű megoldás! Mert hiszen az csak tiszta sör, hogy a mi szent madarunkhoz, nemzeti

jelvényünkhöz, mely alatt egy évezreden át vértelt a magyar (s Isten kegyelméből vértelt fog még egy másikon át is): legyen valami jussa a zsidónak is. Nem baj, ha piszkos üzleteinek ledér cégéréül használja azt fel, mely alatt megtöltheti — mások romlásán — feneketlen zsebeit, s. míg a mi kezünk ökölbe szorul a méltó haragtól, addig — röhögve az areculutott törvényen és erkölcsön — rablott millióival láncolva, fűtyülve áll tovább: a vidám, a kedves, a tréfás kis Pollák.

TÁVIRATOK.

(Saját tudósítónktól.)

A nemzetgyűlés.

Budapest, febr. 17.

A nemzetgyűlés mai ülését Rakovszky István elnök 11 órakor nyitotta meg. Bejelenti, hogy a miniszterelnök kíván szólni. Gróf Teleky Pál miniszterelnök kéri a nemzetgyűléshez érkezett kormányzói kézirat felolvasását. A jegyző felolvassa a kormányzói kéziratot:

Magyarország nemzetgyűlésének kormányzói üdvözlöletemet.

A m. kir. miniszterelnök úr előterjesztésére a nemzetgyűlés második ülészakát f. évi február hó 17. napjára összehívtam. Isten áldását kérem a nemzetgyűlés munkájára, a haza javára és dicsőségére.

Budapest.

Gróf Teleky Pál s. k.

Morthy Miklós s. k.

A kormányzói kéziratot a nemzetgyűlés tudomásul veszi és megőrzését rendeli el.

A legközelebbi gyűlést pénteken délelőtt 10 órára tűzték ki. A napirend a nemzetgyűlés két alelnökének, jegyzőinek és háznagyának megválasztása lesz.

A ház ülése 12 órakor ért véget.

Polgári és munkáspárt alakulata.

Budapest, febr. 17.

A tárgyalások, melyet a nemzetgyűlés liberális elemei kezdtettek a nemzetgyűlésen kívül álló politikusokkal és szociáldemokratákkal, befejeződtek. A polgári és munkásszövetségek kiáltványát holnap nyilvánosságra hozzák. A szövetségekhez nagy csoport csatlakozott: a nemzetgyűlési demokrata képviselők, továbbá a liberális és radikális képviselők, Giesswein Sándor, majd a régi függetlenségi és radikális pártok, továbbá Baltazár és a szociáldemokraták.

Megbékültek.

Azok a komoran sötét fellegek, melyek heteken keresztül takarták és már-már kirobbanással fenyegették a magyar belpolitika égboltját — eloszloban . . . Ha volt is egy kicsiny zápor, ha voltak is kisebb kirobbanások, nem ártott, csak jótékonyan hatott a petyhüdt, füllelt politikai légkörben, mert felüdtített és főként tisztított. Ma már ismét kezd derengeni az imént még oly borús égbolt. Kezdjük remélni, hogy a puffogó jelszavak ideje lejárt; a felizgatott kedélyek lecsillapultak; a szenvedélyek és indulatok tüze — miután már üresen forgó szélmalom módjára kitombolták magukat — kialudt. Szétváltak, de megbékülve s egymásnak testvéri, baráti segítő jóbort nyújtva, a parlamenti nagy pártok. Azok a csapongó vézmadarak, kik vijjongva süvöltötték a keresztény irányzat halálós válságát — elültek, mert ez egyszer ismét csalódtak számításaikban. Elültek jobbra-balra, vagy meghúzódtak kevesen együtt egy csoportban, aszerint, amint egyéni céljaiknak, taktikájuknak kedvezőbb. Elültek várni egy kínálkozó alkalomra, hogy új zavart, új válságot csinálhassanak.

Csend van!

És most már — úgy mondják — a politikai élet oszlopos templomába is — mely eddig a saját holmiját dicsérfő és a másét ócsárló vásárosok kiabálásától volt hangos — belibbent a béke fehérszárnyu galambja. Bár való lenne! Mert eddig úgy sem láttunk egyebet a kormányválságok szinte havonként megújuló sorozatában, minthogy a magyar nemzetgyűlésben a személyi szempontok sokkal nagyobb szerepet játszanak, mint a lázbetegen vajudó ország nagy kérdései. Ha nem így lett volna — mert sajnos így volt —, úgy józan ésszel nehezen volna felfogható a mindig kísértő pártbomlás, pártalakulás és kormányválság. Remélni merjük, hogy a mostani béke meghozta a nemzetgyűlés igazi ar-

culatát: a régi torzsalkodások, ellenszenvek, gyűlölködések, megszűnnek.

De szűnjenek is meg! mert a szegény, becsületes és báránytürellemmel megáldott magyar nép — mely eddig hallgatagon és lefelé hulló könnyekkel nézte azt a rettenetes tülekedést, mely az eddigi cirkuszi porondon, az ország sorsának intéző helyén folyt — megunta már az üres és bosszantó parlamenti perpartit. Jegyezzék meg a képviselő urak, hogy már minden becsületesen és józanul gondolkozó magyar érzi és tudja, hogy mi a teendő: *dolgozni, dolgozni hagyni és azokat, kik dolgoznak becsületes munkásságukban nem zavarni.* Ez az a költött marsruta, melyet a nemzet képviselőinek kezébe adunk útmutatóul a jövőre. Ezt az útmutatót kell hogy magáévá tegye minden becsületes ember: aki pedig ezt nyílt, vagy alattomos zavarkeltéssel megakadályozni akarja, rosszabb, gonoszabb Szamuéli összes pribékjeinél és letiporjuk, ha vasbordákkal szülte is az édesanyja. A nagy összesség nevében kérjük, fogjanak össze a jók, okosak és becsületesek, kezdjék meg a komoly, céltudatos reformmunkát ott, ahova őket a nemzet bizalma, tisztelete és szeretete dolgozni, az ország, a köz javát munkálni küldte.

Legyen a munkára való elhatározásuk erős és szilárd, hassa át őket az a tudat, hogy rejtené bár a parlament mindenegyes tagja Kossuth lánglelkét, Széchenyi rajongó honszerelmét, Deák bölcsességét magában, még akkor is gyengék volnának ahhoz, hogy ezt a szegény beteg országot és szenvedő népet hamarosan a gyógyulás, a jólét, a boldog megelégedettség útjára segítsék.

A földbirtokreform.

— Folytatás. —

A családi birtok gazdasági felszerelése.

Amikor a családi birtokot a tulajdonos oszthatatlan birtokká alakítja, kikötheti, hogy a családi birtok értékét esetleg a hozzátartozó gazdasági felszerelések értékével együtt megosztás kötelezettsége nélkül annak kell juttatni, aki a családi birtokot átveszi. Erre a kikötésre főleg akkor kerül a sor, ha az oszthatatlan családi birtok olyan kicsi, hogy annak értékéből még hozadéki alapon sem lehetne az örökös társakat úgy kielégíteni, hogy az átvevő örökös haszonnal tovább gazdálkodhassék. Ez a kikötés a nyilatkozat tételekor már életben levő köteles részre jogosítottak köteles részét nem sértheti.

Az örökös társak jogai.

Hogy a családi birtoknál az örökös-társak jogai megóvassanak a törzsörökösökkel szemben, a törvény kimondja, hogy amennyiben az oszthatatlan családi birtokot, vagy gazdasági felszerelést, az átvételt követő 15 éven belül magasabb árban idegeníti el, mint ahogy azt kapta, a különbözetet örökös-társával megosztani köteles. Az örökösnek a telekkönyvbe való bejegyzése alkalmával be kell jegyezni az örökös-társak ezen, valamint elővásárlási jogukat is abban a sorrendben, amely szerint az örökösre hivatalva lettek volna.

A családi birtokok adásvétele.

Általános szabályként állítja fel a törvény, hogy a tulajdonba vett ingatlanok a szerző fél

javára szóló bekebelezéstől számított 10 éven belül azok az Országos Földbirtokrendező Biróság hozzájárulásával idegeníthetők el. Megterhelni és végrehajtani szintén csak 10 éven belül, de a már leírt korlátozások mellett lehetséges. Mellőzendő a jóváhagyás kisajátítás esetén, vagy ha a tulajdonos az ingatlant ivadékkára ruházza át.

A hadi telekre és hadi haszonbérletre vonatkozó rendelkezések, úgyszintén az ingatlanokra vonatkozó magánjogi szabályok kiegészítéséről szóló rendelkezések és végül a vitézi telkekről szóló rendelkezések hatályban maradnak.

Járadékirtokok alakítása.

Módot ad a törvény a birtokszerzésre járadék fizetése ellenében is. A 61. szakasz alapján birtokot vagy telket lehet szerezni oly módon, hogy a vevő az egész vételár vagy egy része helyett az eladó és jogutódai javára az ingatlant terhelő, készpénzben, vagy készpénzt helyettesítő terményekben meghatározott évi járadék fizetésére kötelezi magát.

Az ilykép alakult jogviszonyt a járadéktelekszerződés szabályozza. A járadéktelekszerződés csak akkor érvényes, ha írásba van foglalva és ha ahhoz az Országos Földbirtokrendező Biróság hozzájárul. Mellőzendő ezen hozzájárulás akkor, ha a járadék élvező az állam, az Altruista Bank, vagy az O. K. H.

— Folytatása jövő számunkban. —

Levél a Szerkesztőhöz.

Tekintetes Szerkesztő Úr!

Engedje meg, hogy én, mint kisgazda, szintén megtehessem észrevételeimet és tapasztalataimat a gabona szabadforgalmának korlátozásáról.

Amint a „Dunántúli Hazánk” 9. számában „Alkudozás más bőrére” cím alatt olvastam, még mindig rólunk szól a vita, még mindig csak nem gondolnak a szabadforgalom felszabadítására. Szerkesztő úr nagyon helyesen ismertette a tényállást, s én a következőket fűzöm hozzá:

A szabadforgalom korlátozása a mi kárunk s a lánckereskedők fényes kereseti forrása, amit bebizonyítani próbálok néhány keresetlen mondatban, egyszerű számfással.

Szomszédos falunkban és vidéki malmainkban a lánckereskedők gyakran megfordulnak, s a buzalisztet 16 koronáért veszik. Ilyen ár mellett mi a buzánkat 1000 koronáért tudjuk eladni, már akinek van, természetesen. Ilyen eladási ár mellett a kisgazdák nem lesznek milliomosok. De lássuk csak, mire kerül ez a liszt a fogyasztónak, mire hozzá juthat? Egyik lánckereskedő saját bevallása szerint 36 koronáért adja el a fővárosban a péknek (vagy másoknak), aki, egész bizonyos, hogy nem veszi rája és legalább 40 koronáért adja a szegény munkásnak, aki megveszi, mert élni kell. E kis egyszerű számítás milyen világosan bizonyítja, hogy nem a termelő teszi zsebre fáradsága gyümölcsét, hanem a lánckereskedő, aki hetenként kétszer lejön s 100 kg. lisztet tiltott utakon, s a vasuti alkalmazottak esetleges elnézésével eljuttat a fővárosba, s egy mázsa lisztet cirka 2000 koronát keres. Havonta csak 6—7-szer fordulva, kiszámíthatjuk, egy évben mekkora összeget vág zsebre, csak azért, mert a forgalom korlátozva van.

Szerintem szabadforgalom esetén, tán mi kapnánk lisztünkért 20 koronát, s a közvetítő nagykereskedő is keresne pár koronát s mégis hozzájutna a fogyasztó 22—23 koronáért.

Ennek a tarthatatlan állapotnak egyedüli oka a szabadforgalom korlátozása. Tegyük a gabonaforgalmat szabaddá, s ezen egészség-telen állapot azonnal megszűnik, s lesz bőven liszt, mert ára nem lenne ily alacsony, s ezáltal a mi fáradságunk gyümölcsét nem a lánckereskedő, hanem a fogyasztó szegény munkás élvezheti.

Németh Flórián
kisgazda.

KÖNYVISMERTETÉS.

A civilizáció és a franciák.

Írta: Petrovits Mihály.

Budapest, 1920. A szerző kiadása.

Egy száz oldalra terjedő füzet fekszik előttem, melyet szerzője ismertetés céljából küldött meg szerkesztőségünknek. Nem kis lelkesültséggel fogtam olvasásába. Címe után itélve társadalom-tudományi munkát sejtettem benne. De nem! Tapasztalatok, megfigyelések, benyomások és hangulatok a szerző hét éves franciaországi tartózkodása és internálása idejéből. Egyszerű, keresetlen módon, könnyed nyelvezettel, itt-ott naplószerű összeállításban. Élénk színekkel festi az agyon dicsőített francia kultúrát, mely nagy általánosságban semmivel sem különb, sőt sok tekintetben mélyen alatta áll a mi gúnyolt „balkáni” kulturánknak. Nem csoda, hisz — mint a szerző mondja — Franciaországban még a tudományt is csak anyagi előnyökért ápolják. A dicsekvő francia nép a legkegyetlenebbül bánt az összes népek között a háboru alatt a hadi és polgári foglyokkal. Szól Franciaország elnéptelenedéséről; a gyermati hadseregről; a francia sajtó szerepéről a háboruban; Nikita, montenegrói király francia fogságáról; az erkölcsök, különösen a női erkölcsökről; a versaillesi békeszerződés titkairól stb. stb.

Ha a kis munka magasabb és szenzációsabb irodalmi sikerre talán nem is tart számot, de megérdemli minden esetre a melegebb érdeklődést, mert hisz nagyon sok olyan dolgot világít meg, mely eddig előttünk teljesen ismeretlen vala, mert hisz a francia nép glóriás dicsőségének fénye mindenkor elkápráztatta szemünket. Jól esik éreznünk Petrovits meleg, erős magyar sovinizmusát, mely az egész munkán átvonul és ha ez talán néhol egy kissé elfogulttá is teszi: mentességül szolgál, hogy magyarsága sugálja így neki. „Ne panaszkodjunk — így szól —, ne essünk kétségbe, hanem dolgozzunk, szervezkedjünk, tegyünk félre mindenféle pártviszályt, fogadjunk tárt karokkal táborunkba mindenkit, aki velünk érez s a magyar állam-észme híve, ha így cselekszünk, akkor nem sokáig kell várni, s meg fogjuk érni, hogy Magyarország hatalmasabb lesz, mint valaha.” Szívesen ajánljuk a fenti művet az érdeklődők figyelmébe.

Kapható minden nagyobb könyvkereskedésben, vasuti-, könyv- és hírlapárústerítőnél, valamint a szerzőnél: Budapest, I., Némethölgyi-út 57.

—es.

Gyimóti-ut 1. számú ház,

(Szélesvíznél) gazdálkodási célokra kiválóan alkalmas, nagy udvarral s kerttel **szabadkézből eladó.**

Bővebb felvilágosítás Brenner Ernőnél Rákóczi-utca 6. szám alatt nyerhető.

Mesék a felnőtteknek.

A béke.

Egy alkalommal az emberek szemtől-szembe kívánták látni a Békét, kinek jótéteményeit annyiszor érezték, kit oly sokszor magasztaltak.

Ementek hát, hogy felkeressék. Mentek, mentek nagyon messze, míg végre egy ház elé értek, mely előtt egy óriás állott. Allig fel vala fegyverezve, sisakot, vértet, kardot, buzogányt, egyszóval mindent láttak rajta és mellette, ami csak a harchoz kell. Sok-sok ágyból volt az ülőhelye, lábzsámolya egy páncélos hajó volt.

Az emberek megfélemledtek s csendben el akartak húzódni mellette; de az óriás megállást parancsolt nekik.

— Hova mentek?

Egy sem mert válaszolni. Az óriás ismét rájuk kiáltott.

— Jaj! — gondolta az egyik — ez bizonyosan a *Háború* s a mi utunk nem fog tetszeni neki. Vajjon mit tegyünk? Ha hallgatunk, még rosszabb lesz belőle, talán jobb, ha beszélünk. Előlépett s bátran így szólt az óriáshoz:

— Azért járunk erre, hogy felkeressük, közvetlenül, szemtől-szembe láthassuk a *Békét*.

Az óriás mosolyogni kezdett

— Nagyon kedves tőletek! Nézzetek hát jól meg!

Az emberek szinte megzavarodtak s félve felelték:

— Mi a *Békét* akarnók látni.

— Én vagyok az! Rendesben *Háborúnak* neveznek, de ha — mint most is — pihenek, *Béke* a nevem!

A hegy és a fák.

Egy hegy alján, mely bőséges vasércet rejtett a méhében, hatalmas erdő terült el, óriás tölgy- és egyéb fákkal.

Ezek a fák folyton szidták, gyalázták a hegyet. Ha csak tehettek, elfordultak tőle; csak a vihar kényszeríthette őket, hogy néha felé hajoljanak s terjesszék illatukat.

A hegyet bosszantotta a fák ellenséges magatartása.

— Miért haragudtok reám? — kiálta le egyszer hozzájuk.

— Mert Te termeled a mi halálos ellenségünket, a vasat, melyből a fejsze készül.

— Kábák! — válaszolá a hegy — ti magatok készíttétek elő halálotokat, mert ha ti nem táplálnátok, élesztenétek a tüzet, hogy lehetne az ércből fejszét készíteni!

A szék.

Apró gyermekek voltunk mindnyájan, akik együtt játszottunk, vetélkedtünk, ki a *nagyobb* közöttünk. Valamelyik a székre állt s dicsekedve mondá, hogy ő a legnagyobb. Mindenki egyszerre tiltakozott.

— Te nagyon kicsi vagy, csak mert széken állasz, látszol nagyának.

Most pedig, mikor már kiléptünk az életbe, sok embert látunk annak színpadán, kik széken állva hirdetik, hogy ők igazán nagyok, sőt a legnagyobbak — és ime, milyen kevesen akadnak, kik szemükbe mondják: „Te nagyon kicsi vagy, csak mert széken állasz, azért látszol nagyának!”

D. Hack után németből.

Az élet út, az eszme útmutató. Ha nincs útmutató: megállunk.

Egy órahosszat szeretni: állatias; egy évig szeretni: emberi, egy egész életen át szeretni: anyagi; egy egész életen át csak egy lényt szeretni: isteni dolog.

LEGÚJABB.

A munkáspénztárak ügye.

Budapest, febr. 17.

Benárd népjóléti miniszter a munkáspénztárak ügyére vonatkozólag az Uj Nemzedék munkatársának a következőket mondotta:

— A kormányzópárt a munkáspénztárak államosításához feltétlenül ragaszkodik. Meg vagyok róla győződve, hogy a javaslatot, melyre a keresztény konszolidáció érdekében feltétlenül szükség van, a keresztény alapon összegyűlt nemzetgyűlés el fogja fogadni. Ami a javaslat szociális tartalmát illeti, határozott haladást jelent és a munkáspénztárt nem fosztja meg autonómiájától. A munkáspénztár államosításához ragaszkodik a nemzetgyűlés nagy többsége.

Ausztrália köztársaság?

Bécs, febr. 17.

A Neues Wiener Tagblatt londoni tudósítója jelenti: Ausztráliai hiradás szerint az ausztráliai munkásság gyűlést tartott, melyen javaslatot nyújtottak be, hogy Ausztrália szakadjon el a Brit birodalomtól és önálló köztársasággá kiáltsa ki magát.

A kommun alatti szellemi termékek.

Budapest, febr. 17.

A kommunizmus alatt szervezett Szellemi Termékek Országos Tanácsa és ennek kebeléből alakult író direktórium gazdasági felszámolása 18 hónap szaktatlan munka után befejeződött. A kultuszminiszterium útján lefolytatott vizsgálat szerint 36 millió korona felszámolásról van szó. Ebből 18 millió az állampénztárt terheli, a többi pedig szocializált vagyon. Ezt az összeget kell azoknak az íróknak visszatéríteni, akik azt annak idején felvették. A kiadók a velük szerződött írókra való tekintettel, már visszatérítették az írók tiszteletdíját. Sok író is visszatérítette már az akkor felvett összeg egytől-egyet, mert ők annak idején fehérpénzt adtak. Sokan azonban még nem térítették vissza a tiszteletdíját; ezek, ha nem sietnek visszatéríteni a felvett összeget, akkor a hatóság fogja azt rajtuk behajtani.

Román követ megérkezése Budapestre.

Budapest, febr. 17.

Striced báró, volt vezérkari ezredes, Románia rendkívüli követe, román meghatalmazott miniszter, ma hajnalban feleségével és leányával együtt Budapestre érkezett. A pályaudvaron Sturdza herceg, követségi titkár, Arc követségi titkár, valamint a magyar külügyminiszterium képviselőjében Durugi követségi titkár fogadták. A román kóvettel Budapestre érkeztek még Georg Trifu, román főkonzul feleségével, továbbá Malcidescu vezérezredes, román katonai attasé katonatiszt társaival és még több más tiszt. A követ és kísérete a Hungária-szállóban szállottak meg és itt fogják a követséget is elhelyezni.

HIREK.

„Csonka Magyarország — nem ország,
Egész Magyarország — mennyország!”

— **Gróf Esterházy Jenő** Pápa város jöltevéje, mint értesülünk a javulás útján van, remény van rá, hogy rövid idő alatt teljesen felépül.

— **A városi tanács** Hunkár Bélához, főispánná történt kinevezetése alkalmával üdvözlő táviratot intézett.

— **Az ország tiltakozása Nyugatmagyarország elszakítása ellen.** Hatalmas népgyűlések vannak Csonkamagyarország összes vidékein, ahol a lakosság a legelszántabb harcot hirdeti Nyugatmagyarország elrablása miatt. Tanubizonyságot tesznek ezek a népgyűlések a nép igazi hangulatáról, amelyeken egy szívvel, egy lélekkel kiáltják a mozdító táviratot: nem adjuk oda, vedd el, ha tudod, nem engedjük meg a legkisebb falut sem elrabolni, mert a miénk volt, lesz és marad! S ha kell, megvédünk minden rögöt fegyverrel is! Legutóbb Győrött és Sárváron voltak hatalmas népgyűlések, amelyekről Sigray Antal gróf főkörmánybiztos táviratokat kapott. Győr ezt üzeni: „Győr város lakossága esküt tett arra, hogy Nyugatmagyarország átadását nem engedi, el nem tűri és azt végső elszántasággal, ha kell, fegyverrel védi meg. Ezzel a rendíthetetlen elhatározással tiltakozunk minden alkudozás ellen.” Sárvárról, ahol az egész lakosság a legnagyobb felkesedéssel vett részt a tiltakozó gyűlésen, Sigray grófnak a következő táviratot küldték: „Sárvár egész lakossága nemcsak tiltakozik Nyugatmagyarország elszakítása ellen, hanem kijelenti, hogy annak elszakítását erőszakkal, fegyveres ellenállással kész megakadályozni.”

— **Közgyűlés.** A Felsővárosi r. kath. Olvasókör folyó évi február hó 20-án délután 2 órakor tartja rendes évi közgyűlését, melyre a tagok pontos megjelenését kéri az *Elnökség*.

— **Eljegyzés.** Wittmann Mihály szkv. huszárszázados, pápa-pálhási uradalmi nagybérlő, eljegyezte dr. Kerekes Ödön fővárosi orvos és neje született Kővári Zsenka bájós leányát, Ninuskát.

— **A felvidéki népszámlálás bonyolalma.** Pozsonyból jelentik: A pozsonyi népszámláló biztosság megeskettetése alkalmából a népszámláló biztosság cseh tagjai azt követelték, hogy valamennyi biztossági tag szóban és írásban feltétlenül bírja a cseh nyelvet. A magyar és német biztossági tagok erre lemondtak mandátumaikról. A tót biztossági tagok rövid tanácskozás után csatlakoztak a magyar és német tagok lemondásához. Hír szerint a népszámlálást legionista altisztek fogják elvégezni.

— **Közgyűlés.** A Hadirokkantak, Övegyek és Árvák Nemzeti Szövetségének pápai fiókja folyó hó 27-én délután 2 órakor a város háza nagytermében tartja első évi rendes közgyűlését. Tekintettel a tárgysorozat fontosságára, az érdekeltek számos megjelenését kéri a *Vezetőség*.

— **Prohászka püspököt megoperálták.** Prohászka Ottokár püspök nemrég a jobb lábán heves kötőszöveti gyulladást kapott. A betegség miatt operáció vált szükségessé, melyet a székesfehérvári Szent György kórházban Barzsényi Zoltán igazgató-főorvos végzett. A műtét kitűnően sikerült s valószínű, hogy a püspök a nemzetgyűlés első ülésén már meg is jelenik.

— **Ismét drágul a villany?** A magyarországi szénbányák tulajdonosai illetékes helyen lépéseket tettek a szén árának felemelésére végett. Az eljárás sikerre vezetett, mert elértek azt, hogy a szén árát negyven százalékkal felemelhetik. A szénárak emelkedése bizonyára hatással lesz a városi villanytelepre is, amit a telep vezetősége kénytelen a fogyasztókkal megfizettetni.

— **Levezetés a hadifoglyokkal.** A hadifoglyokkal való levezetést a honvédelmi minisztérium lehetővé akarja tenni, miért is rövid híreket tartalmazó levezető-lapokat, természetesen minden felelősség nélkül, a honvédelmi minisztérium hadifogoly-osztálya továbbítás céljából átvesz. A hadifoglyokkal való levezetésre kiadott levezető-lapok kaphatók: 36. D) osztály, Hadik-laktanya, Fehérvári-út 22. I. em. 31., Budapest. A levezető-lapok ugyancsak a Hadik-laktanya földszintjén levő 36. A) osztályban adandók be.

— **Olcsóbb lett a kávé és a rizs,** de nem a fogyasztóközönség számára, hanem a nagykereskedők részére, akik azonban nem akarják tudomásul venni az árcsökkenést, hanem továbbra is a mai túlmagas árakon adják a kiskereskedőknek s így a közönség sem juthat olcsóbb rizshez és kávéhoz. Mindenesetre üdvös lenne, ha az arra illetékes faktorok figyelmeztetnék a t. nagykereskedőket a közönséggel szemben való méltányosságra, amit már oly régóta nélkülözünk.

— **A somlóvásárhelyiek működvelő előadása.** Amint lapunk f. hó 6-iki számában jeleztük, a somlóvásárhelyi ifjuság az orgona-alap javára február 6-án és 7-én este előadta a Gyimesi vadvirág című népszimfűvet. Mindkét estén az előadásnak rendkívüli nagy sikere volt, a község legnagyobb terme, a hitelszövetkezet nagyterme zsufolásig megtelt érdeklődő, hálás közönséggel, akik között sokan voltak vidékiek is. Felejthetetlen élvezetet nyújtott a tősgyökeres magyar leányok és kisgazda-fiúk művészi játéka. A gyimesi vadvirágot, Magdolna szerepét Szabó Mariska alakította, keresetlen, átértett játékkal s oly kedvesen, hogy bármelyik színésznek is dicséretére vált volna. Méltó partnerei voltak Fábian Gyula és Fritsz Sándor, akik élethűen, meglepő ügyességgel alakították a duhaj falusi legényt. Fazekas Annus és Fábian Terus bájos, helyre asszonyok voltak, azt hisszük, azok lesznek a valóságban is. Kitűnően illeszkedett szerepébe Fábian Linus és kitűnően alakította az úri csánagót Marton Gergely; nagyon jó volt Szalay Andris is. A jóképű falusi plébános szerepében Domonkos Mihály excellált, aki már jó ismerőse volt a közönségnek a pástorjátékokból. A vén Csura harangozó — Jó Lajos — és szerelmes fia, Marci — Magyar Géza — oly ügyesen adták hálás szerepüket, hogy már pusztán megjelenésükkel is óriási tapsvihart arattak. Különösen jól mulatott a közönség, amikor Fábian Böske és Véber Ilonka — mint két satarafa — alaposan helybenhagyták seprővel és meszelővel a vén Csurát és Marci fiát. A gazdák szerepét jól töltötték be: Jó Lőrinc, Kiss Béla, Magyar Jóska és Zabó Jóska. Aranyosan kedvesek voltak mint nyoszolyóleányok: Fábian Irmus, Jó Matild és Magyar Irmus; de szemrevaló vőfélyek voltak: Cséki Gyula, Vörös Lajos és Mejdli Jenő is. Jól értett a licitáláshoz és doböblgetéshez — mint kisbíró — Szalay Péter. Kitűnően alakították a falusi cigány típusát: Bakos Kari, Lukácsa Jóska és Vaczkó Feri. Az előadást a közönség óhajára f. hó 13-án megismételték ugyancsak nagy sikerrel. — A 8-iki előadást reggelig tartó tánc követte, mely

a legjobb hangulatban ért véget. Referádánk nem volna teljes, ha nem emlékeznénk meg Stirling János, kaplán és Szabó János kántortanító urakról, akik fáradságot nem kímélve, rendezték és beantották a darabot s buzgózkodtak a siker érdekében. Az erkölcsi siker mellett nem maradt el az anyagi siker sem, amennyiben a bevétel a felülfizetésekkel együtt 8230 K volt.

— **Tenyészállatvásár Budapesten.** Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tenyészállatvásár rendező bizottsága legutóbb tartott gyűlésén elhatározta, hogy folyó évi április hó 9., 10. és 11-én díjazással egybekötött tenyészállatvásárt rendez Budapesten. A vásárra fel lehet szállítani, lovat kivéve, bármely tenyészállatot, amelyeket a rendező bizottságnál legkésőbb március hó 10-ig kell bejelenteni. A bejelentéshez szükséges nyomtatványokat és a részvétel feltételeire vonatkozó tudnivalókat készséggel küldi meg a vásár rendező bizottsága (Budapest, IX., Köztelek-utca 8. sz.). A tenyészállatvásárra felhívjuk a gazdaságközönség figyelmét.

— **Románia mozgósít a szerbek ellen.** A román mozgósításról szóló hírek valóknak bizonyultak. Temesvárott és Arad megyében először a tűzseréget mozgósították a románok. A tűzserégek körülbelül 4 vagy 5 úteget szerveztek. Ezt két részre osztották: az egyik felét Mokrin, a másikat Nagyikinda irányában utnak indították. A demarkációs vonalról jött hírek szerint a szerbek Nagyikindától keletre körülbelül 15—20 kilométerre, északról délre vonuló lövészárkokban várják a támadást.

— **Magyar falvak az ázsiai Bajkál-tó mellett.** A Budapesti Hirlapban olvastuk a következő érdekes dolgot: Kassáról jelentik: A vladivosztoki fogolytáborból minap tért vissza Hajnóczy József kassai lakos, aki egyik helyi lapban elmondja, hogy az 1918. év nyarán a berezovkai fogolytábor kórházában egy törődött öreg földműves az orvos után tudakozódott. Kérdésközlés közben az egyik szobából magyar szó ütötte meg a fülét, amire könnybe borult szemmel ő maga is tört magamból kezdett beszélni. A katonák érdeklődésére elmesélte, hogy ő is magyarságot a fogolytáborból 60—80 kilométernyire a Bajkál-tó délkeleti vidékén három kicsiny magyar falu van, amelynek lakói az 1848—1849. évi orosz hadifoglyok ivadécai. A foglyok Magyarországból annak idején három évi kényszeralgoltság után jutottak a Bajkál-tóhoz. Letelepedésük után orosz és tatár nőket vettek feleségül s lassanként eloroszosodtak. Soha hirt sem hallottak magyar hazájukról s azt hitték, hogy hazájukat is meghódították és bekebelezték az oroszok, mint Lengyelországot. Néhány hét múlva több öreg magyar is megfordult a fogolytáborban. Mindnyájan vágyakoztak haza, de féltek a nagy út viszontagságaitól. Néhányan biztatva ígérték, hogy a katonaságból hazatérő fiaikat elküldik „haza Magyarországra”. A magyar katonák a bolsevik őrsegek kegyetlensége miatt sem biztatni, sem segíteni nem tudták az öreg magyarokat. Hogy később mi történt, a berezovkai fogolytábor és a Bajkál-melléki magyarok között, Hajnóczy nem tudja, mert azon az őszön továbbvittek Kelet felé. Hogy a fentiek mennyire felelnek meg a valóságnak, azt megállapítani természetesen, nem áll módunkban.

Szerkesztői üzenetek.

Sz. D. Tótvásson. Beküldött verse alkalomadtán jönni fog. Szíves üdvözlét.

Szerkesztő: Dienes Sándor.

Laptulajdonos: Zsilavy Sándor.

Pápa, 1921 Főiskolai könyvnyomda.

Pályázati hirdetmény.

Pápa város köztelekmezési hivatalánál megüresedő hivatalvezetői állásra pályázatot hirdetek.

Pályázati feltételek.

Jártasság a kereskedelmi üzletkötések terén, szakismeret a kereskedelmi levezetés és a kettős könyvvitelben.

Javadalmazás.

Havi 2200 korona.

Az állás folyó évi március hó 1-én el foglalandó.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy pályázati kérvényeiket jelen hirdetmény közzétételétől számított 8 napon belül a polgármesteri hivatalban adják be annál is inkább, mert a később beérkező kérvények nem lesznek tekintetbe vehetők.

Pápa, 1921. évi február hó 14.

Dr. Tenzlinger József s. k.,
polgármester.

Helybeli árukereskedelmi vállalat

keres azonnali belépésre
gyakorlattal bíró fiatal

könyvelőt.

Jelentkezni lehet Rákóczi-utca 6. szám alatt.

Eladó ház

Keszthelyen,

a gazd. akadémia közelében,

300.000 K-ért.

Van rajta 2 utcai, 1 udvari szoba, konyha, kamara, pince stb. Az épület mintegy 10—12 éve épült kőből, téglából; fedele cserép.

Bővebb felvilágosítással szolgál *újs Lajos* ingatlan-ügynök Pápa, Fő-utca 23. sz.

Egy jókarban levő Csers és Bauer-féle
8. és fékezett 10 lóerős

benzinmotor

Hoffher- és Schranz-féle cséplővel,
teljesen új felszereléssel eladó.

Bővebb felvilágosítás nyerhető *Bicsérdi Mihály*-nál Nemesvitan (Zalamegye).

2 darab jókarban levő

szántó eke eladó

— ifj. Fa Mihály építőmesternél. —

Mindenes szakácsnő

kerestetik Pápán

igen derék keresztény házhoz,

aki a fejésben is jártas.

Bővebb felvilágosítás megtudható szerkesztőségünkben, Jókai Mór utca 15. szám alatt.

Jókai Mór utca 15. szám alatti

emeletes ház

szabadkézből eladó.

— Cim a kiadóhivatalban. —